

या a) das Bitten, Betteln, Bitte AK. 2, 7, 32. H. 388. HALĀJ. 2, 205. याचना माननाशाय KĀṆ. 91 in HAEB. Anth. 320. याचना किं पुरुषस्य मङ्गलं नाशयति Spr. 4870. बध्यतामभययाचनाञ्जलिः das Bitten um RAGH. 11, 78. किं परयाचनाभिः das Anbeteln eines Andern Spr. 1236. कुरुष्व याचनाम् erfülle die Bitte R. 2, 27, 22. 37, 19. 112, 10. 43, 15. — b) schlechte v. 1. für यातना AK. 1, 2, 2, 3.

याचनक (von याचन) m. Bettler AK. 3, 1, 49. H. 388. HĀR. 38. M. 3, 165. MBH. 12, 3325. HARIV. 11432.

याचनीय (von याच्) adj. zu fordern, zu verlangen PAṆĀT. 88, 11. n. impers.: याचनीयं मुनेस्तुष्टात् man muss eine Bitte an ihn richten MBH. 3, 15510.

याचितक (von याचित, part. praet. pass. von याच्) n. eine geborgte Summe P. 4, 4, 21. AK. 2, 9, 4. H. 881. MIT. 260, 4.

याचितर (von याच्) nom. ag. Forderer KULL. zu M. 8, 190. ein Bittender, Bettler R. 1, 31, 7. कालः करोति पुरुषं दातारं याचितारं च Spr. 3920. Werber (um eine Jungfrau) KUMĀRAS. 1, 53. 6, 82.

याचितव्य (wie eben) adj. zu bitten: न केनचिद्याचितव्यः कश्चित्कस्यां चिदापि MBH. 12, 3317. तामस्मर्द्धे युष्माभिर्याचितव्यः ihr sollt für uns bei ihm um sie werben KUMĀRAS. 6, 29.

याचिन् (wie eben) adj. heischend: वृष्टि° Nir. 2, 12.

याचिन्नु (wie eben) adj. bittend, Bittsteller: भृगुणां तु धनं ज्ञात्वा राजानः सर्व एव ते । याचिन्नुवो ऽभिज्ञमुस्तान् MBH. 1, 6805. BHĀG. P. 10, 81, 34. Davon nom. abstr. °ता Bettelei M. 12, 33.

याच्छेष्ट (1. यात् + श्रेष्ठ) adj. bestmöglich: उतयः RV. 3, 53, 21. — Vgl. यावच्छेष्ट.

याञ्चो (wie eben) f. das Heischen, Bitten, Betteln; Bitte, Gesuch P. 3, 3, 90. VOP. 26, 180. AK. 2, 7, 32. 3, 3, 6. H. 388. HALĀJ. 2, 205. TS. 1, 3, 2, 4. °प्राप्त AK. 2, 9, 4. Spr. 2492. मृतं तु नित्ययाञ्चा स्यात् BHĀG. P. 7, 11, 19. °जीवन HIT. 31, 8. °वचांसि Spr. 1894. पातालाभय° KATHĀS. 19, 91. याञ्चाम्ते ohne zu bitten BHĀG. P. 2, 7, 17. तयाञ्चो न चक्रे erfüllte nicht die Bitte 4, 14, 29. MĀRK. P. 37, 13. याञ्चो मोघा वरमधिगुणे नाधमे लब्धकामा MEGH. 6. मद्याञ्चविमुख BHĀG. P. 4, 27, 22. भद्रायो भव्ययाञ्चाम् 14, 30. भययाञ्च adj. 5, 18, 21. °भङ्ग Fehlbitte Spr. 1163. Werbung (um ein Mädchen): कृतयाञ्च KATHĀS. 17, 76. In der Dramatik: याञ्चो तु ऋषिपि याञ्चो या (so ist zu lesen) स्वयं हृतमुखेन वा ŚĀU. D. 496. 471.

याञ्च्यै m. dass.: श्रेयो कृ ब्रह्मभ्यो वशा याञ्च्यार्यं कृणुते मनः AV. 12, 4, 30. AIT. BR. 7, 20. याञ्च्यो f. ÇAT. BR. 2, 3, 4, 4.

याच्य (von याच्) adj. P. 7, 3, 66. zu Etwas aufzufordern, anzugehen, um ein Almosen anzusprechen M. 8, 181. 10, 113. सुकृदपि न याच्यः कृशयनः Spr. 1922. 3233. RAGH. ed. Calc. 1, 87. zu fordern, zu verlangen, worum man bitten muss oder kann: याचते न त्वयाच्यानि HARIV. 1023. अयाच्यमपि देयं खलु स्यात् auch worum man nicht gebeten wird MBH. 5, 1727. n. das Betteln 13, 3047. त्रिव्यो नाकर्त्ति याच्यताम् so v. a. um Weiber braucht man nicht zu werben 12, 9516.

याञ् (von 1. यञ्) nom. ag. Opferer: कृपमेधशतस्य याच् BHĀG. P. 9, 23, 32. कृपमेध° 1, 18, 46. तुरगमेध° 9, 22, 36.

याज्ञ (wie eben) m. 1) Opfer in ऋति° (hier vielleicht nom. ag. Opferer), उपोषु° (s. u. उपोषु 1, a), ऋतु°, जीव°, शत°. — 2) gekochter Reis oder

Speise überh. H. 393. — 3) N. pr. eines Brahmarshi (neben उपयाज्ञ) MBH. 1, 6362. 2, 662. LIA. I, 641. — 4) याज्ञभोजयः MBH. 7, 804 fehlerhaft für ऋषभो जयः, wie die ed. Bomb. liest.

याज्ञक (vom caus. von 1. यञ्) m. 1) Opferpriester AK. 2, 7, 17. H. 817 (= यज्ञमान!). an. 3, 85. MED. k. 142. M. 3, 172. Spr. 3068. MBH. 1, 2032. 8143. 2, 179 (= R. GORR. 2, 109, 36). 3, 10494. 7, 3027. 13, 4818 (nach der Lesart der ed. Bomb.). 14, 260. 15, 516. R. 1, 13, 3. 59, 13 (61, 14 GORR.). 60, 8. 2, 76, 13. R. GORR. 1, 13, 2. 38. VARĀHU. BRH. S. 10, 5. 48, 18. KATHĀS. 41, 18. BHĀG. P. 10, 74, 16. P. 1, 3, 72. Sch. VOP. 23, 58. गणानाम् M. 3, 164. in Comp. mit dem Veranstalter des Opfers (das comp. ein Oxytonon) P. 2, 2, 9. 6, 2, 151. ब्राह्मण°, ज्ञत्रिय° Sch. प्रूढ° M. 3, 178. ब्राह्मण° JĀGŪ. 3, 289. अमुर° MBH. 1, 2544. दैत्य° BHĀG. P. 7, 3, 8. पतित° MĀRK. P. 13, 1. नत्तत्रग्रामयाज्ञकाः diejenigen, welche den Gestirnen Opfer darbringen und für eine ganze Gemeinde als Opferpriester fungieren, MBH. 12, 2874. राज्ञ° der einen Fürsten (Krieger) zum Opferpriester erwählt (vgl. R. 1, 39, 13) 8, 1846. 2095. fg. Davon nom. abstr. याज्ञकत्व n. Verz. d. Oxf. H. 267, a, 28. 30. Vgl. ग्राम°, नत्तत्र°. — 2) ein königlicher Elephant H. an. MED. °गज्ञ HĀR. 49. ein brünstiger Elephant ŚĀTĀDH. im ÇKDR.

याज्ञन (wie eben) n. das Versehen des Opfers für Andere (gen. oder im comp. vorangehend) ÇĀṆKH. GRH. 4, 11. DRĀHU. 9, 13, 27. 29. M. 1, 88. 8, 340. 10, 73. fgg. 103. 109. fgg. 11, 180. JĀGŪ. 1, 118. MBH. 1, 8113. 3, 5048. 12, 6733. 14, 127. 176. R. GORR. 1, 60, 6. KĀM. NITIS. 2, 19. Verz. d. Oxf. H. 266, b, 33. 267, a, 7. fgg. MĀRK. P. 14, 83. ब्राह्मणाम् M. 11, 197. 60. JĀGŪ. 3, 237. R. 1, 58, 5. अयाज्ञय° M. 3, 65. P. 2, 1, 53. Sch. JĀGŪ. 3, 238.

याज्ञनीय (wie eben) adj. für den man als Opferpriester tätig sein darf KULL. zu M. 9, 238.

याज्ञमान (von यज्ञमान) n. die Handlung, welche der Veranstalter eines Opfers selbst vollzieht, gāṇa मङ्कल्यादि zu P. 4, 4, 48 und युवादि zu 5, 1, 130. KĀTJ. ÇR. 1, 8, 19. 4, 12, 16. 12, 1, 9. 25, 13, 42. ÇĀṆKH. ÇR. 2, 11, 1. LĀTJ. 2, 3, 17. Ind. St. 3, 888. 5, 15.

याज्ञमानिक (wie eben) adj. den Veranstalter eines Opfers betreffend ÇĀṆK. zu BRH. ĀR. UP. S. 84.

याज्ञयितर (vom caus. von 1. यञ्) nom. ag. der fungierende Opferpriester Verz. d. Oxf. H. 267, a, 24. fg.

याज्ञि (von यञ्) UNĀDIS. 4, 124. f. Opfer (आद्यानपरिप्रस्रयोः): को याज्ञिकार्यः । सर्वो याज्ञिकार्यम् P. 3, 3, 110. Sch. nach UGÉVAL. m. = यष्टर, nach UNĀDIVY. im SĀṆKSHIPTAS. aber = यज्ञ ÇKDR.

याज्ञिका f. dass. P. 3, 3, 110. Sch.

याज्ञिन् (von 1. यञ्) nom. ag. Opferer JĀGŪ. 1, 220. Inschr. in Journ. of the Am. Or. S. 6, 539, 9. gewöhnlich am Ende eines comp. (भूते) P. 3, 2, 85. अग्निष्टाम° Sch. दर्शपूर्णमास° TS. 2, 2, 2, 1. अग्निमेध° ÇAT. BR. 14, 6, 3, 2. KATHĀS. 44, 123. सोम° KĀTJ. ÇR. 4, 2, 45. H. 817. अग्निमेध° ÇAT. BR. 1, 6, 4, 10. fg. अमक्यायज्ञ° MBH. 3, 13443. दशप्रयुत° 7, 2314. यज्ञसकृत्° 13, 3458. क्रतुप्रवर° R. 5, 16, 41. सन्न° HARIV. 2780. मद्याज्ञिन् BHĀG. 9, 25. 34. सद्याज्ञिन् MAITRJUP. 6, 30. नित्य° HARIV. 6763. — Vgl. घ्रातम्° (auch MAITRJUP. 6, 10. BHĀG. P. 7, 13, 55), ग्राम° (auch JĀGŪ. 1, 163), देव°, बद्ध° (auch Verz. d. Oxf. H. 267, a, 29), सकृत्°.